

Samrådsredogörelse

Detaljplan för del av fastigheten Årsta 1:1 vid fastigheten Tvären 1 i stadsdelen Årsta, Dp 2013-00468

Innehåll

Sammanfattning	1
Bakgrund.....	2
Förslagets syfte och huvuddrag.....	2
Hur samrådet bedrivits.....	2
Ämnesvisa synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstagande.....	2
Allmänt	5
Inkomna synpunkter	6
Statliga och regionala myndigheter	6
Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar	6
Övriga remissinstanser	9
Sakägare enligt fastighetsförteckning, boende m fl.....	9

Sammanfattning

Planen syftar till att möjliggöra cirka 50 bostadsrätter vid kv. Tvären 1 i Årsta. Planförslaget sändes ut på samråd 2015-02-17 till 2015-03-31. Under samrådet har drygt 100 yttranden inkommit. Flertalet remissinstanser tillstyrker planförslaget. Skönhetsrådet avstyrker planförslaget och stadsmuséet är tveksamt till att bebygga platsen vid Kolsnarsvägen. Flertalet sakägare och privatpersoner anser att volymerna är för stora och att Flaggberget vid Kolsnarsvägen bör bevaras som park.

Kontorets samlade bedömning är att området är lämpligt för bostäder men att husens volym ska studeras vidare för att säkerställa naturvärden.

Med anledning av de synpunkter som framförts under samrådet kommer naturmiljön konsekvensbeskrivas ytterligare och fler solstudier kommer redovisas i granskningsskedet.

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Bakgrund

Förslagets syfte och huvuddrag

Planen syftar till att uppföra två byggnader med cirka 50 lägenheter i stadsdelen Årsta. Planområdet innefattar två platser, invid Kolsnarsvägen respektive Långhalsvägen. På båda platserna föreslås lamellhus. Vid Kolsnarsvägen ligger huset längs med gatan. Huset vid Långhalsvägen placeras vinkelställt med gaveln mot gatan för att minska intrånget på parkmark och kunna bevara några värdefulla tallar. Ambitionen är att skapa ny bebyggelse med en samtida högklassig gestaltning.

Hur samrådet bedrivits

Plansamråd för aktuell detaljplan pågick under perioden 2015-02-17 till 2015-03-31. Information om samrådet skickades ut enligt sändlista till remissinstanser och berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen. Samrådsförslaget visades i Tekniska Nämndhuset, Fleminggatan 4 och i stadsdelsförvaltningens lokaler vid slakthusplan 4 samt på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/detaljplaner. Annons om samråd och samrådsmöte publicerades i lokaltidningen Mitt i Söderort den 3 mars 2015. Samrådsmöte hölls 2015-03-10 i Tekniska Nämndhuset Fleminggatan 4 där ca 25 personer närvarade.

Ämnesvisa synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstagande.

Nedan redovisas de synpunkter som inkom under samrådet. Stadsbyggnadskontorets kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil efter varje ämne.

Gestaltning och stadsbyggnad

Rådet till skydd för Stockholms skönhet anser att kontoret bör utreda möjligheterna vidare för andra placeringar i området och avstyrker förslag till detaljplan för planområdet.

Flera sakägare efterfrågar ett övergripande program kring området där hänsyn tas till de ursprungliga stadsbyggnadsidéerna. Det har även inkommit synpunkter på att andra lämpligare platser är viktiga att studera.

Stadsdelsnämnden ser positivt på att det sker en förtätning av befintlig stadsmiljö. Exploateringskontoret anser att liggande

förslag bidrar till bästa möjliga avvägning mellan naturvärden och behov av fler bostäder i Stockholmsregionen.

Stadsmuseet ställer sig tveksamt till att bebygga platsen vid Kolsnarsvägen och avstyrker planen i denna del då de anser att den gör för stort intrång i den karaktäristiska hållmarken och kommer väldigt nära daghemsbyggnaden i Lockvattnet. Dock anser stadsmuseet att platsen vid Långhalsvägen kan bebyggas.

Bostadsrättsföreningen Stockholmshus 8 och många sakägare anser att husen är för höga och för breda och att takutformningen inte passar in. Gestaltningen med val av loftgångshus ifrågasätts både av stadsdelsnämnden och av många sakägare. Det har inkommit synpunkter att de befintliga husen får minskat ljusinfall och att insynen i området ökar.

Detaljplanen överensstämmer med Stockholms översiktsplan, där Årsta pekas ut som del av den centrala stadens utvidgning. Mer omfattande projekt i Årsta har tidigare föregåtts av program men kontoret anser inte att ett program är nödvändigt i detta fall då förslaget utgörs av enbart två lamellhus.

Det har studerats andra lägen på initiativ från bostadsrättsföreningen Stockholmshus 8 tidigare i processen. Kontoret anser de alternativa platserna var lämpliga att bebygga men bedömt att de var svåra att genomföra då staden inte har rådighet över marken.

Utformningen av husen är inte tänkt att efterlikna de befintliga utan vara ett samtida bidrag till den befintliga miljön där valet av loftgångshus med föreslagen gestaltning bedöms lämplig. Kontoret anser att huset på Långhalsvägen bör studeras vidare.

Kontoret anser att det nya huset längs Kolsnarsvägen är placerat på ett lämpligt sätt i förhållande till de befintliga husen och för att göra så litet intrång som möjligt i bergshällen. Gjorda solstudier visar att de befintliga husen vid några tidpunkter under sommarhalvåret kommer att skuggas något av de nya husen men inte mer än vad som får accepteras för att uppnå stadens mål om att tillskapa nya bostäder.

Naturmiljön

Länsstyrelsen noterar att staden inte utfört någon beräkning av ökade föroreningsmängder inom planområdet och anser att man bör förtydliga hur man planerar att säkerställa genomförandet så att

planen inte ökar tillförseln av näringsämnen och miljögifter till recipienterna, då omhändertagandet av dagvatten föreslås ske lokalt. Miljö- och hälsoskyddsnämndens bedömning är att detaljplanen ska tillstyrkas men vill tillsammans med trafikkontoret se ett förtydligande vad gäller kompensationsåtgärder.

Enligt Stockholm Vatten AB kan dagvatten enbart tas emot på ett kombinerat ledningsnät som idag är begränsat. Det gäller inte enbart att åstadkomma en fördröjning utan att sträva efter hög grad av infiltration så att flödet till det allmänna nätet minimeras.

Bostadsrättsföreningen Stockholmshus 8 samt många sakägare uttrycker en oro över att parken, som kallas Flaggberget, minskar i yta för både social samvaro och lekplats för förskolebarnen samt att hållmarken förstörs. Kritik framförs mot att parkområde tas i anspråk vid Långhalsvägen. Ett minskat naturområde påverkar de boendes närmiljö negativt samt försämrar spridningssambanden för djur och växter. Natursvackan innehåller värdefulla tallar och är ett betydelsefullt grönstråk för områdets djurliv och habitationsnätverk. Stockholms stadsmuseum anser att förslaget gör ett allt för stort intrång i den karakteristiska hållmarken. Stadsdelsnämnden anser att det är positivt att förslaget tar hänsyn till att bevara mycket av den befintliga grönstrukturen på platsen. Skönhetsrådet anser att platsen vid Kolsnarsvägen inte bör bebyggas då den ingår i ett för stadsdelen viktigt parksammanhang i direkt koppling till den kulturhistoriskt intressanta förskolan på fastigheten intill och att hållmarken förstörs. Rådet anser att det är möjligt att pröva bebyggelse längs Långhalsvägen men att det kräver att bebyggelsen anpassar sig till platsen och minimerar intrånget i svackan. I förslaget föreslås en del markuppfyllnad, vilket riskerar att skada trädens rötter. Ett förtydligande kring hur dessa träd kommer att bevaras efterfrågas.

Flaggberget får en minskad yta i förslaget men kan fortfarande utnyttjas som en gemensam mötespunkt för de boende i området och förskolans verksamhet. Inom planområdet försvinner träd på grund av markomvandling men föreslagen kvartersmark är begränsad för att bevara så många träd som möjligt på parkmark. Ny plantering av tallar ska göras på tomtmark för att kompensera för befintliga tallar som avverkas i samband med exploateringen samt förstärka det spridningssamband som sker till och från Årsta.

Det planerade makadamdikena är tillräckliga för att ta tillvara dagvattnet från de nya husen.

Dagvatten tas omhand i makadamdiken med fördröjningsmagasin.

Parkering och trafik

Bostadsrättsföreningen Stockholmshus 8 och många boende har inkommit med synpunkter kring förlorade parkeringsplatser samt en oro över ökat tryck på befintliga parkeringsplatser i området. Stadsdelsförvaltningen ställer sig positivt till att parkeringsplatser ordnas i garage under den ena huskroppen.

I stadens framkomlighetsstrategi prioriteras gående och cyklister och kontoret bedömer att denna detaljplan är helt i linje med vad staden vill åstadkomma långsiktigt i trafikfrågor. P-tal på 0,45 i garage är därför rimlig på platsen. Ingen parkering på kvartersmark påverkas. Däremot kan trycket på gatuparkeringen öka. Förslaget har 150 platser för cykel inomhus.

Övrigt

Storstockholms brandförsvär har inkommit med en rad tekniska krav på byggnationen. Bostadsrättsföreningen Stockholmshus 8 och många boende har inkommit med synpunkter att samrådsunderlaget både varit missvisande och bristfälligt. Stadsdelsnämnden anser att upplåtelseformen inte framgår av samrådshandlingarna samt att det saknas en förteckning på fördelningen av lägenhetstyperna.

Många synpunkter gäller frågor som inte regleras i en detaljplan. Byggtid och genomförande regleras i exploateringsavtal mellan exploateringskontoret och byggherren. Dialog förs med Stockholms brandförsvär avseende de tekniska kraven på byggnaden. Kontoret anser att sektionshöjderna stämmer som är ritade i RH2000. Kontoret delar inte uppfattningen att underlaget varit bristfälligt eller felaktigt.

Utbildningsförvaltningen ser en kommande brist på skolor i området. Denna fråga kan dock inte lösas i denna detaljplan.

Kontoret kan inte spekulera i om värdet på bostadsrätter ökar eller minskar till följd av planen. Därtill påverkas bostadsmarknaden av ett flertal micro- och macroekonomiska förhållanden och inte enbart av de förändringar som ny bebyggelse medför.

Flertalet synpunkter som inkommit under samrådet bedömer kontoret möjliga att hantera.

Allmänt

Med anledning av inkomna remissynpunkter har kontoret studerat vidare följande frågor:

- Ytterligare solstudier som visar på solens påverkan.

- Ytterligare en inventering kring naturvärdena närmast det befintliga huset längs Kolsnarsvägen.
- Förtydligande kring den planerade dagvattenlösningen samt beräknade föroreningsmängder.
- Ytterligare studier av huset vid Långhalsvägen.

Inkomna synpunkter

Nedan redovisas en sammanfattning av inkomna synpunkter. För yttranden i sin helhet hänvisas till planakten för projektet, dnr 2013-00468. Planakten finns tillgänglig i Tekniska Nämndhuset, Fleminggatan 4.

Statliga och regionala myndigheter

Länsstyrelsen skriver att lokalt omhändertagande av dagvatten föreslås gälla inom planområdet, trots att staden gör bedömningen att infiltrationsmöjligheterna är små. Huvuddelen av dagvattnet kommer enligt planhandlingarna att rinna till dagvattenledningarna. För att hantera dagvattnet föreslås anläggande av ett makadamdike med fördröjningsmagasin vilket kan dimensioneras för ett 10-årsregn. Dagvatten som leds till dagvattenledningarna har Strömmen som recipient och man kan räkna med att utsläppen även påverkar närliggande vattenförekomster. Övrig avrinning sker till Mälaren Årstaviken. Strömmen och Stockholms inre skärgård har problem med övergödning och både Årstaviken och Strömmen har problem med miljögifter. Länsstyrelsen noterar att staden inte utfört någon beräkning av ökade föroreningsmängder inom planområdet. Då det inte tillkommer parkeringsytor torde en eventuell ökning av föroreningar inom området vara marginell. Man bör dock i planen förtydliga hur man planerar att säkerställa att genomförandet av planen inte ökar tillförseln av näringsämnen och miljögifter till recipienterna. Vattenförekomsterna uppnår inte Miljö kvalitetsnormerna (MKN) i dagsläget. MKN är bindande för kommuner och myndigheter. MKN innebär ett skarpt ickeförsämringskrav samt att de allra flesta vatten måste förbättras för att följa normerna.

Storstockholms Brandförsvär framför en rad tekniska krav på utförande som ska beaktas.

Trafikverket har inga synpunkter på rubricerat planärende.

Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar

Lantmäterimyndigheten har i inga erinringar mot planförslaget.

Stadsdelsförvaltningen Årsta-Enskede-Vantör är i stort positiv till att det sker förtätning av befintlig stadsmiljö i form av den här typen av projekt. Några frågor och önskemål om förtydliganden finns dock. Upplåtelseform framgår inte av samrådshandlingarna, det saknas även förteckning på fördelning av lägenhetstyper. Denna information är av stor vikt för stadsdelsförvaltningen vid planering av antalet förskoleplatser då det inte ryms någon ny förskola inom denna detaljplan. Det är positivt att hänsyn tas för att bevara mycket av den befintliga grönstrukturen på platsen. Slutligen är stadsdelsförvaltningen positiv till att parkeringsplatser ordnas i garage under den huskroppen på Långhalsvägen.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens samlade bedömning är att den aktuella detaljplanen ska tillstyrkas. Detaljplanen tar visserligen naturmark i anspråk, men den genererar välbehövliga bostäder i ett relativt centralt och kollektivtrafikhärläge som ur hälsosynpunkt är bra med avseende på buller och luftkvalitet.

Kompensationsåtgärder för naturmarken och bevarande av dess ekosystemtjänster bör utredas vidare och redovisas i planhandlingarna. Det är viktigt att skilja på vad som ska kompenseras, så att intrång i ekologiska funktioner kompenseras genom ekologiska värden med likvärdiga funktioner.

Det vore lämpligt att försöka utöka artmångfalden i kvarvarande naturområde. Miljöförvaltningen föreslår att uppvuxna träd skyddas inom den nya kvartersmarken/allmän platsmark genom bestämmelse på plankartan om marklov för trädfällning. Hänsyn bör tas till de boende för att minimera störningar från byggarbetsplatsen under tiden som byggnationen pågår.

Trafikkontoret anser att fastighetsgränsen väster om lamellhuset vid Långhalsvägen bör anpassas bättre efter den befintliga parkvägen. I förslaget uppstår en smal parkremsa mellan parkvägen och fastighetsmark som blir otydlig att sköta.

Ett p-tal för bil på 0,5 beskrivs, men enligt samma text anordnas 25 platser vilket genererar ett p-tal på 0,45. Det är positivt att sammanlagt 120 cykelparkeringsplatser anordnas inomhus i bägge lamellhus.

Avfallshanteringen planeras för maskinell hämtning vilket ser ut att kunna ske på ett trafiksäkert sätt från Kolsnarsvägen respektive Långhalsvägen. Viktigt att tänka på är exakt placering av de nedgrävda behållarna i förhållande till garageutfart på Långhalsvägen. Detta för att undvika siktkonflikter mellan fotgängare och bilister.

Eftersom naturmarken på denna plats är utpekad som viktig för ekologiska samband bör plankartan innehålla marklov för trädfällning på fastighetsmark. Naturvärden och ekologiska värden bör beskrivas lite mer ingående. Konsekvenser för barn saknas. Även ett stycke om grönkompensation bör läggas till.

Exploateringskontoret markanvisade platsen till Veidekke Bostad 2011 och har sedan dess arbetat gemensamt med bolaget och stadsbyggnadskontoret för att hitta den bästa placeringen av bostadshusen. Av de förslag som har framförts anser exploateringskontoret att liggande förslag bidrar till bästa möjliga avvägning mellan naturvärden och behov av fler bostäder i Stockholmsregionen.

Utbildningsförvaltningen noterar att Årtaskolan anges som närmsta grundskola i planförslaget och vill framföra att skolan redan idag har stort söktryck och kommer inom de närmaste åren ha brist på platser. Generellt ser förvaltningen en kommande platsbrist i hela området, framförallt i samband med den nybyggnation som planeras.

Stockholms stadsmuseum ställer sig tveksamt till att bebygga platsen vid Kolsnarsvägen. Föreslagen byggnad gör ett alltför stort intrång i den karakteristiska hållmarken och kommer väldigt nära Sköntorpsgården i fastigheten Lockvattnet. Förskolans spektakulära arkitektur kräver utrymme liksom sannolikt också verksamheten. Stadsmuseet anser det olämpligt att bebygga platsen enligt förslaget och avstyrker planförslaget i denna del. Stadsmuseet anser att platsen vid Långhalsvägen kan bebyggas. Den planerade volymen är dock för stor på platsen och bör minskas. Eventuellt hade de tidigare planerade punkthusen bättre passat in i bebyggelsemönstret som en fortsättning på kvarteret Ynglaren.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet avstyrker förslag till detaljplan för planområdet. Rådet föredrar att bebyggelse prövas vid de platser som inventerats av föreningen: en panncentral och en markparkering, och anser att stadsbyggnadskontor bör utreda möjligheterna vidare för att på så sätt spara delar av de platser som exploateringskontoret ursprungligen anvisat. Skönhetsrådet ser det inte som möjligt att bebygga platsen vid Kolsnarsvägen eftersom den ingår i ett för stadsdelen viktigt parksammanhang med direkt koppling till den kulturhistoriskt intressant förskolan Sköntorpsgården. Bebyggelse på platsen förändrar balansen mellan privat och offentligt på ett olyckligt sätt samtidigt som hållmarken förstörs och Sköntorpsgårdens värde minskas.

Skönhetsrådet menar däremot att det är möjligt att pröva bebyggelse vid Långhalsvägen, de topografiska förhållandena till trots. Detta kräver dock en anpassning till platsen som minimerar intrånget i svackan. Om detta inte är möjligt föredrar rådet att exploateringen flyttas till någon av de alternativa placeringar som nämnts ovan.

Stadsbyggnadsnämndens råd för funktionshindersfrågor har inga synpunkter.

Övriga remissinstanser

Stockholm Vatten AB anser att anslutning för vatten och spillvatten för den norra delen av planområdet kan erhållas från befintliga va-ledningar i Kolsnarsvägen. För det södra området kan motsvarande anslutning erhållas från Långhalsvägen. Vattentrycket för båda områdena varierar mellan +80 m och +110 m över stadens nollplan. Detta innebär att tryckstegringen kan bli nödvändig för fastigheterna. Tryckhöjningen bekostas inte av Stockholm Vatten.

De aktuella fastigheterna ligger inom ett område där dagvattenledningar saknas. Som följd här av kan anslutning för dagvatten endast erhållas via ett kombinerat ledningsnät. Ledningsnätet har små dimensioner och dagvatten till det allmänna nätet kan därför bara tas emot i starkt begränsad omfattning. Det gäller att inte bara åstadkomma en fördröjning utan sträva efter hög grad av infiltration så att flödet till det allmänna nätet minimeras.

Fortum Distribution AB har ingen erinran.

AB Fortum Värme har ingen erinran vad gäller distributionsanläggningar för el. Hänsyn måste dock tas till befintligt fjärrvärmeledning inom området. Vidare utredning får visa om behov av flytt finns. Fortum Värme kan erbjuda fjärrvärme, dock kan en anslutningsavgift behöva tas ut.

Telia Sonera Skanova Access AB har inget att invända mot gällande detaljplaneförslag.

Sakägare enligt fastighetsförteckning, boende m fl

Bostadsrättsföreningen Stockholmshus 8 är starkt emot att områdena bebyggs och anser att det är många boende som påverkas av förslaget. Förslaget innebär att många av områdets kvalitéer

förstörs och inga kvalitéer tillskapas. Föreningen anser att det saknas helhetssyn i planeringen, ett övergripande programarbete borde ha gjorts. De kulturhistoriska värdena och ursprungliga stadsbyggnadsidéerna kommer att påverkas mycket negativt av betydligt högre och bredare hus med platta tak som föreslås mitt i ett enhetligt område. Planen möjliggör 5-7,5 m högre takfot och 14 m breda loftgångshus i ett smalhusområde. Byggnadstypen förfular befintligt område. De två föreslagna höga 5-våningshusen med fläktrum ovan innebär skuggning av många lägenheter (ca 30 trappuppgångar) och balkonger, insyn från nya bostäder och påverkad utsikt. Betydande olägenheter kan därmed uppstå för många befintliga bostäder som idag är ljusa, insynsskyddade och med natur nära inpå. Förslaget ger en betydande negativ påverkan på boendes närmiljö, utflyktsplatser för förskolan, naturvärden samt spridningssambanden för natur- och djurliv.

Byggnationen innebär att många parkeringsplatser försvinner samt ger ökat tryck på parkering i ett område som redan har parkeringsbrist. Det finns stor risk för att föreningens närliggande borrhål för bergvärme samt byggnader skadas vid sprängning. Föreningen anser inte att tillräcklig hänsyn har tagits till de enskildas intressen, stadsbild, natur- och kulturvärden, klimataspekter enligt PBL 2010:900.

Andra alternativa placeringar som inte påverkar värdefull naturmark och så många boende borde ha studerats i ett programarbete.

Samrådshandlingarna är bristfälliga och ibland missvisande så att boende m fl. har svårt att bilda sig en uppfattning om byggnadshöjder och förslagets konsekvenser. Perspektiv stämmer inte helt och sektioner är otydliga och delvis felaktiga. Skuggstudierna är svårlästa. Bebyggelsen anpassar sig inte till stadsbilden. Det framgår inte heller att spridningssambanden i tallskogen påverkas klart negativt, hur många träd som verkligen kan sparas och att förslaget även medför barnkonsekvenser.

Anpassa förslaget bättre till befintlig takfotshöjd, vilket innebär en sänkning av byggnadshöjden till högst 3-4 våningar med sadeltak och inga uppskjutande fläktrum. Långa huset vid svackan behöver anpassas bättre till terrängen. (Korta ner, trappning, sidoförskjutning) Ta hänsyn till skuggning, utsikt och insyn i nytt förslag. Minska uppfyllnad och intrånget i natursvackan. Säkerställ att fler värdefulla och karaktärsfulla tallar sparas. Minska bredden på byggnaderna och ta bort loftgångarna för att få bättre anpassning. Säkerställ smala gavlar. Fasadutformning som bättre ansluter till befintlig bebyggelse. Mer puts och säkerställ inga synliga skarvar. Dessutom efterfrågas ny plats för grill i soligt läge, grönkompensation och ersättning för förlorade parkeringsplatser.

Protestlista med 97 namnunderskrifter framför kritik mot förtätningsplaner i Årsta på Långhalsvägen och Kolsnarsvägen.

V A är emot förslaget och är orolig över minskade soltimmar på sin balkong.

L A, Hjälmarsvägen 19, 120 53 Årsta, anser att det inte är bra att spränga bort berget mellan husen och är orolig för att de befintliga husen samt bergvärmen skadas. De nya planerna för att bygga på Årstafältet förstör området.

H A, Hjälmarsvägen 21, 120 53 Årsta, är emot bostadsrätter på de platser som är planerade i Årsta, Ja till att i stället bygga *billiga hyresrätter*, alternativt studentboenden, förskola, fritidshem eller skola på de planerade platserna.

S B, Eklångsvägen, är emot planen att bygga 5 våningshus och tror inte husen kommer att passa in. Hon uttrycker även oro över djurlivet samt att bergvärmecentralen som tillhör brf:n kan skadas under byggnationen.

H B S, Hjälmarsvägen 23, 120 53 Årsta, är emot planförslaget och tycker inte att det tar hänsyn till de boende, stadsbilden eller naturen. Vederbörande ställer sig också bakom de synpunkter som inkommit från bostadsrättsföreningen Stockholmhus 8.

F B, Eklångsvägen 22, lgh 95, 120 51 Årsta, är kritisk till förslaget. Det uttrycks en oro över att Flaggberget kommer förstöras och naturmiljön kommer att minska som i sin tur kommer att påverka både människor och djurlivet i området negativt. Även en oro över minskat ljusinsläpp och värdeminskning av befintliga lägenheter.

L B, Långhalsvägen 6 120 50 Årsta, saknar helhetssyn på nybebyggelse samt service utbud inom Årsta. De föreslagna husen är väsentligt högre och bredare än befintliga hus. Loftgång avviker från det ursprungliga bostadsbeståndet. En allvarig olägenhet är att berget vid Kolsnarsvägen hamnar i norrskugga, och det drabbar daghemmets barn som brukar leka på berget. Vederbörande vill även poängtera att det inte finns något formellt stöd från bostadsrättsföreningen om alternativa byggbara platser inom föreningens område som konstateras av Skönhetsrådets remissvar. Även höjden på huset är väsentligt mycket högre än de omkringliggande och kommer orsaka skuggningar på de omkringliggande husen.

M B, Eklångsvägen 27, 120 51 Årsta, skriver att detta förslag framstår, jämfört med redan genomförda projekt, som osedvanligt ogenomtänkt och avvikande mot befintlig bebyggelse, hänsynslöst påträngande mot boende i området, förödande för de få kvarvarande natur- och rekreationsytor inom området, samt starkt negativt för områdets kulturhistoriska värden. Förslaget anses även innehålla för liten mängd nya bostäder. Placeringen av husen är inte bra då den tar i anspråk den centrala ytan som föreningens medlemmar använder till samvaro och som dagiset också använder som lektyta. Flaggberget förlorar sin centrala betydelse för området. Utformningen är inte bra. Dess karaktär passar inte in i befintlig

miljö. Det är sammantaget en väldigt avvikande utformning på de nya husen.

Visualiseringarna som används att visa förslaget är missvisande då det gäller hushöjd och känslan av säljmaterial är påtaglig. Den kulturminnesskyddade förskolan kommer påverkas drastiskt av nybyggnationen. Det är för stort ingrepp för för få lägenheter.

G B, Hjälmarvägen 23, 120 53 Årsta, anser att man bryter mot de kulturhistoriska värdena och de ursprungliga stadsplaneidéerna med de nya husen. Det förstör Årstas karaktär.

K B, Slätbäcksvägen 39, 120 51 Årsta, anser att de nya husen är avsevärt högre än de befintliga. De tillför ingen arkitektonisk upplevelse. Förskolan påverkas då vissa vyer som idag finns inte kommer att vara kvar med de nya husen.

M B, Sköntorpsvägen 59, 120 53, Årsta, anser att barnperspektivet är viktigt och föreslår därför att den kulturmärkta förskolan Sköntorpsgården vid Kolsnarsvägen byggs ut med ytterligare några ”sockertoppar”. Framhäver ”Projekt Sköntorpsgården”. Barnperspektivet är viktigt att ta upp i planeringen då de behöver få möjlighet att göra sig hörda och få påverka sin egen situation. Femvåningshuset som planeras vid Kolsnarsvägen får plats vid Årstastråket eller på Årstafältet. Utformningen på husen är katastrof och anser att utformningen inte har tagit hänsyn till stadsbilden och kulturvärdena på platsen. Samrådsmötet var inte bra.

L B, Kolsnarsvägen 19, Årsta, anser att utsikten från lägenheten riskerar att gå förlorad. Området är idag ett väl sammanhållet område och det är därför tråkigt att det kläms in byggnader av främmande karaktär. De bryter rytmen i området och Flaggberget mister delvis sin funktion. Inget av husens placering är bra. Det blir för trångt i området. Husen är dessutom alldeles för höga och det önskas en bättre anpassning till de befintliga. Loftgångens bredd är en del av husets bredd och det föreslås att man arbetar med avsmalnade gavlar. Trämaterialet fungerar inte på platsen. Loftgångarna riskerar att bli skräpiga. Byggnadernas tak är inte bra och ett sadeltak vore att föredra. Vid de nya husens bottenvåning uppstår en krock med de privata uteplatserna och den allmänna marken kring Flaggskeppet. Byggnadernas placering i strikt linje med gatan bryter mot hela områdets plan.

L och M B, Eklångsvägen 21, 120 51 Årsta, vill överklaga förslag för förtätning på Kolsnarsvägen och Långhalsvägen i Årsta. De påpekar att grönområden och djurliv kommer att påverkas. Husens utseende påverkar området negativt samt är för höga och för breda. Parkeringsbristen kommer att bli värre. Området och bergvärmehål kommer påverkas negativt av sprängningar, buller och transporter. Lägenheterna både invändigt och utvändigt riskerar att få spräckningar vid sprängning samt att våra lägenheter kommer att falla i pris då bostadsområdet får ett försämrat natur- och djurliv.

C-O C, Långhalsvägen 14, Årsta, ställer sig negativ till förslaget. Det uttrycks en oro över ökad insyn och färre soltimmar och man tycker detta är negativt både ur ekonomisk och trivselsynpunkt.

U C, Hjälmarsvägen 13, Årsta, anser att förslaget bryter mot de ursprungliga stadsplaneidéerna och förstör de kvalitéer som i dag finns i området. Det uttrycks också en oro över en ekonomisk förlust. Naturområdena och Flaggberget kommer att påverkas negativt. Med fler bostäder ökar trycket på de parkeringsplatser som finns i området. Bergvärmen kan komma till skada under byggtiden.

G och A C, Eklångsvägen 5, Årsta, anser att daghemmet inte respekteras med det nya förslaget och uttrycker oro över att bergvärmen kan komma till skada under byggnationen. Anser att det kan byggas på lämpligare platser i området.

T D, har inkommit med oläsliga synpunkter p.g.a. tekniskt fel.

R D, Eklångsvägen 15, Årsta, är stark emot den nya bebyggelsen då det kommer att störa området enormt. Även värdet kommer att bli mindre vid försäljning om lägenheterna mister sin utsikt.

G E, Kolsnarsvägen 19, Årsta, är emot förslaget och vill att dagiset och dess område samt "lilla skogen" på Långhalsvägen lämnas orörda.

A E, Långhalsvägen 17, Årsta, anser att grönskan i området minskar och att djurlivet påverkas negativt. Vederbörande anser också att den nya bebyggelsen inte passar in och tycker inte man ska förtäta i den befintliga miljön. Sprängningar under byggtiden kan komma att skada de befintliga husen samt bergvärmen. Det uttrycks en oro över att den nya bebyggelsen kommer att påverka "Flaggberget" och förskolan intill negativt samt att parkeringsplatser i området kommer att minska.

V E anser att solinsläppet och ljuset i lägenheterna minskar med det nya förslaget. Det uttrycks även en oro över minskad tillgång till parkeringsplatser och att grönområdena försvinner. Vederbörande anser inte att höjden på husen passar in.

J E, Eklångsvägen 35, 120 51, Årsta, anser att det saknas en helhetssyn i planeringen och efterfrågar ett övergripande program. De kulturhistoriska och ursprungliga stadsplaneidéerna kommer att påverkas negativt av förslaget och vill se att husen blir smalare och lägre. Höjden på husen i förslaget minskar solinsläppet i de befintliga lägenheterna och ökar insynen. Spridningssambanden för natur och djurliv kommer att påverkas negativt av planförslaget. Den nya bebyggelsen innebär också att parkeringsplatserna i området minskar. Det uttrycks en oro över att bergvärmen kan komma till skada under byggnationen. Vederbörande anser inte att det tagits tillräcklig hänsyn till de enskildas intresse som det ska enligt PBL.

Vederbörande föreslår om det trots allt ska byggas på platsen att anpassa höjden på husen, minska på intrånget i naturmarken, säkerställ smala gavlar och ta bort loftgångarna samt anpassa fasaderna till den befintliga bebyggelsen.

J E riktar främst kritik mot förslaget på Kolsnarsvägen och tycker att husen är för höga och föreslår en trevånings bebyggelse istället.

Det skulle ge de omkringliggande husen fortsatt bättre solinsläpp. Det uttrycks även en oro över ljud i området.

C E är stark emot den nya bebyggelsen då det kommer att störa området enormt. Även kommer värdet bli mindre vid försäljning om lägenheterna mister sin utsikt.

G och B E, Eklångsvägen 9, är stark emot att bygga på Flaggberget och är orolig över att bergvärmen kommer att påverkas negativt. Vederbörande anser också att det är olämpligt att bygga vid gropen på Långhalsvägen.

J F, Kolsnarsvägen 21, 120 51 Årsta, anser att djurlivet i området kommer att påverkas avsevärt. Naturmarken är en viktig länk till Årstaskogen. Denna kraftiga förtätning i ett litet område kommer att upplevas som trångt i förhållande till omkringliggande hus och tycker att planen ska stoppas. Solförhållandena kommer att försämras avsevärt från vederbörandes lägenhet samt naturupplevelsen då utsikten förändras. Vederbörande är rädd för värdeförminskning av lägenheten vid försäljning. Loftgångar och altaner passar inte in i stadsbilden i Årsta och husen är för breda. Parkeringsmöjligheter kommer att försämras. Parkeringsstalet är för lågt.

D F, Långhalsvägen 22, 120 50 Årsta, anser att förslaget saknar helhetssyn som är nödvändig i en unik och historiskt intressant miljö som Årsta. Förslaget är likgiltigt i sin ambition att ingå i en del av granngemenskapen som den ursprungliga stadsplanen initierade.

D F, Eklångsvägen 35, 120 51 Årsta, vill se ett övergripande program då det saknas helhetssyn i planeringen i Årsta. Även de ursprungliga stadsbyggnadsidéerna kommer att påverkas negativt av högre och bredare hus. Den föreslagna byggnadstypen förfular befintligt område. De nya husen kommer skugga på de befintliga husen samt ge insyn och påverka utsikt. Spridningssambanden för natur- och djurliv får en negativ påverkan. I förslaget försvinner parkeringsplatser och ger ett ökat tryck på parkering i området som redan lider av parkeringsbrist. Det uttrycks en oro över att de befintliga husen samt borrhålet kommer att skadas vid sprängning. Förslag ges att husen bättre anpassas de befintliga hushöjderna. Minska uppfyllnaden och intrånget i natursvackan. Säkerställ att fler värdefulla karaktärsfulla tallar sparas. Minska bredden påbyggnaderna och ta bort loftgångslösningen. Säkerställ smala gavlar samt bättre fasadutformning.

J G och G F, Långhalsvägen 22, 120 50 Årsta, anser att husens storlek och utformning inte passar in i stadsbilden. Husen är för breda och för långa och har fel takutformning samt att det skuggar omkringliggande hus. Den luftiga och gröna naturmiljön skulle påverkas negativt av de omkringliggande husen. Även loftgångarna och de platta taken med fläktrum är opassande i området. Det uttrycks rädsla för att barnen på förskolan kommer att påverkas negativt och få en reducerad och skuggig lekyta på Flaggberget av de nya husen. Under byggnationen kommer området påverkas negativt av buller och tung trafik och att oro över bergvärmehålen

är stor. Det anses att en utredning kring påverkan under byggtid på bergvärmehålan ska påbörjas innan staden går vidare med planerna. Det uttrycks också att planen får en orimligt stor negativ påverkan för ett litet antal lägenheter.

Det föreslås att husen blir mindre och lägre och kortas av och att en utredning kring bergvärmehålen påbörjas.

B G, Eklångsvägen 31, 120 51, Årsta, uttrycker att det förslaget inte är bra men att man inte är helt emot att det byggs på Kolsnarsvägen respektive Långhalsvägen och anser då att husen bör vara 3 våningar samt att gestaltningen anpassas till de befintliga husen. Husen omkring får då bättre solförhållanden. Ska det göras ett ”stilbrott” i det idag väldigt homogena Årsta bör särskild hänsyn tas. Det uttrycks också en oro över att parkeringsplatser försvinner och nämner att det redan idag är ont om platser i området.

A G, Långhalsvägen 6, 120 51, Årsta, är emot den nya bebyggelsen. Uttrycker att det saknas ett övergripande program från stadens sida vad det gäller bebyggelse i Årsta. Det saknas en konsekvensanalys vad gäller ökat behov av service till följd av ny byggnation. Förslaget bryter mot de ursprungliga stadsplaneidéerna och bebyggelsemönstren för Årsta där det finns ljus och luft. De föreslagna husen är väsentligt högre och bredare än befintliga hus. Två bra exempel nämns Årstavägen 132 och Tavelsjövägen 2. Det uttrycks även en oro över insyn. Vederbörande uttrycker även att det inte finns något formellt stöd i att utreda alternativa platser som Skönhetsrådets remissvar uttrycker.

E H, Gillerbacken 9, 124 64, Bandhagen, är emot att det byggs i Söderort. Skagershuset nämns som ett dåligt exempel. Förslaget på Kolsnarsvägen nämns som det värsta då huset försämrar för det boende i de befintliga husen och att huset är för högt jämfört med de omkringliggande. Förslaget på Långhalsvägen tycker vederbörande är felplacerat och förstör utsikt och natur för de redan boende i området.

C H, Eklångsvägen 42, 120 51, Årsta, vill bevara de gröna områdena mellan husen i Årsta då det förbättrar livskvalitén i området. De nya husen minskar soltimmar och ökar insynen i de befintliga husen. Uttrycker att de nya husen inte tar hänsyn till den befintliga planstrukturen. Det vore en bättre anpassning att bygga punkthus istället.

A H, Kolsnarsvägen 23, 120 51, Årsta, anser att det i förslaget inte finns något positivt för de redan boende inom Tvären 1 då det innebär mer insyn, sämre vyer och värdeminskning av fastigheten. Samrådsmötet i Tekniska Nämndhuset var en dålig erfarenhet där det bl.a. diskuterades om p-talet på 0,5 är nog. Även frågor rörande husbredden diskuterades. Den insyn som de nya lägenheterna ger är påtaglig och bryter mot de ursprungliga idéerna där husen placerats för att undvika insyn. Det uttrycks också en oro över att utsikten från lägenheterna ger möjlighet till insyn. Det finns även oro över det minskade värdet på de omkringliggande fastigheterna.

A H, Eklångsvägen 11, Årsta, tycker att förslaget kommer att påverka vistelsemiljön i området på ett negativt sätt. Det uttrycks en

oro över att bergvärmen kommer att påverkas under byggnationen. Vederbörande tycker att underlaget är missvisande.

K H, Långhalsvägen 8, Årsta, är emot förslaget och tycker att förankringsprocessen till brf Stockholmshus 8 inte varit bra. Den förtätningen som redan gjorts i Årsta är tillräcklig. Årstafältet bör bebyggas istället.

S H, Kolsnarsvägen 23, Årsta, är emot förslaget och tycker att förslaget inte passar in i Årsta. Vederbörande tycker att det är olämpligt då förslagets placering påverkar den befintliga naturmiljön negativt. Det uttrycks även en oro över minskade soltimmar på balkongen samt ökad insyn i de befintliga balkongerna. Vederbörande uttrycker även en oro över en eventuell värdeminskning av de befintliga fastigheterna.

A H, Långhalsvägen 14, 120 50, Årsta, anser att förslaget ökar insynen i området samt minskade antalet soltimmar. Det uttrycks en oro över att träden kommer ta skada och det efterfrågas en bättre plan och en tydligare dokumentation för att de träd som får stå kvar inte kommer till skada.

K-O H, Kolsnarsvägen 23, 120 51, Årsta, ställer sig helt bakom den kritik som bostadsrättsföreningen Stockholmshus 8 har lämnat in. Det uttrycks en oro över ökad insyn och minskade soltimmar i lägenhet och på balkongen. Det uttrycks även en oro över att grönområdet inom föreningen försvinner och påverkar livskvaliten negativt samt att de nya husen orsakar en värdeminskning av de befintliga husen. Vederbörande är också orolig över att bergvärmen påverkas negativt.

T S-J, Kolsnarsvägen 19 ½ tr, 120 51 Årsta, anser att den föreslagna bebyggelsen är olämplig, bland annat för att utsikten från den boendes lägenhet försämras. Det påtalas hur viktigt det är med ljus för människans välbefinnande. Dagisbarnen riskerar att mista sin rekreationsplats på "Flaggberget" och att bilismen i området ökar. Det uttrycks en önskan om att bygga i slutändan av Kolsnarsvägen istället. Husen kommer att påverka det fågelliv som finns i området negativt. En oro över sprängningar i berget under byggtiden finns. Byggnationen av Södrälänken nämns som ett dåligt exempel. Ett stort missnöje kring samrådsmötet och planbeskrivningen uttrycks. Särskilt beskrivningen av den naturesänka som finns i området. Valet att placera ny bebyggelse på denna tomt anses inte vara det bästa valet. Dessutom har KTHforskare kommit fram till att nybyggen sliter hårt på miljön vad gäller utsläpp av växthusgaser.

T J, Hjälmarsvägen 19, 120 53 Årsta, uttrycker en oro över de kulturhistoriska värdena i området och nämner tidigare avslagna beslut avseende att de befintliga husen skulle tilläggsisolas och undrar om det inte är samma regelverk som gäller angående nybyggnationen då ny bebyggelse står i förhållande tid dåtidens beslut att avslå tilläggsisolering som mer radikalt. Placeringen som husen har i planen anses inskränka kraftigt på området. Husen anses inte passa in i en befintlig bostadsrättsförening. Tillräcklig

förtätning sker idag i Gullmarsplan fram mot Arlabacken samt hela Årsta Gärde.

C J, Långhalsvägen 16, 120 50 Årsta, anser att ny bebyggelse områdets två centrala grönområden kommer att påverka områdets kvalitéer negativt. De kulturhistoriska värdena och ursprungliga stadsbyggnadsidéer kommer att påverkas negativt. De planerade husen anses vara för höga och att loftgångsprincipen inte passar in. Den nya byggnationen innebär minskat ljusinsläpp och insyn. Det blir med de nya husen ett ökat tryck på parkeringsplatserna längs med gatorna i området. Under byggnationen påverkas området genom sprängningar, byggbuller, transporter och bergvärmehålet. Extra utsatt under byggtiden blir förskolan. En önskan om att det anläggs fler lekplatser och konstgräsmattor för fotboll och basket nämns. En helhetssyn som tar hänsyn till de ursprungliga stadsbyggnadsidéerna saknas.

E J, Kolsnarsvägen 23, Årsta, ställer sig bakom synpunkterna som är inlämnade av brf:n Stockholms hus 8. En oro uttrycks kring att området kommer vara en byggarbetsplats länge och det finns osäkerheter över hur mycket detta kommer att störa de boende. Även en oro hur de befintliga husen kommer att påverkas under byggtiden. Det uttrycks negativt kring den insyn som de nya husen ger till de omkringliggande husen. Husen är för höga och smälter inte in i den befintliga miljön.

E J, Eklångsvägen 35, 120 51, Årsta, är emot förslaget då det innebär en stor negativ påverkan på det befintliga bostadsområdet. Det uttrycks en stor oro över hur barnen i förskolan och området kommer att påverkas under byggtid. Det uttrycks en oro över att parkeringsplatser försvinner och undrar hur det blir med framkomligheten i området och efterfrågar en bedömning.

M J, tycker inte det är värt besväret för så få antal lägenheter då det byggs tusentals i Söderort. Det saknas redan parkeringsplatser och dagis i området. Mycket grönska försvinner. Ritningarna är missvisande i höjdsättningen. Den nya bebyggelsen kommer orsaka minskat sol och ljus i de befintliga lägenheterna samt bryta mot de ursprungliga stadsbyggnadsidéerna. Även en oro över att lägenheterna i de nya husen kommer att kosta mycket pengar. Det föreslås att staden istället bygger ett nytt dagis som smälter ihop med det nuvarande dagiset på Kolsnarsvägen samt att det byggs hyresrätter istället för bostadsrätter. Det finns även ett förslag om att bygga på taken på befintliga hus i Årsta Centrum.

S J, Hjälmarsvägen 3, är emot förslaget och tycker att det förstör områdets grönområden.

P J, Eklångsvägen 37, 120 51 Årsta, platsen ligger för nära de befintliga husen. En önskan om att man kan få plats med det planerade antal lägenheter inrymmas i planerna för Årstastaket. De befintliga lägenheternas soltimmar kommer att minska samt att det att det kommer under byggtiden störa de omkringliggande husen. Det uttrycks en oro över om den befintliga bergvärmen kan ta skada under byggtiden av störningar och sprängningar. De befintliga husen kan även ta skada under byggtiden och då medföra kostnader.

Det försvårar även försäljning av de befintliga husen under byggtiden. Byggnaderna i förslaget anses för höga.

Parkeringsmöjligheterna försämrats i området av det nya förslaget. Bilderna som visar förslaget anses vara missvisande.

J K, Kolsnarsvägen 23, Årsta, uttrycker en oro över den negativa påverkan på de ekologiska spridningseffekterna kommer att få på området som omnämns i Ekologigruppens rapport. Vederbörande tycker att Ekologigruppens rapport brister angående djurlivet och ser gärna en bättre analys. Vederbörande anser att den nya byggnationen inte tar hänsyn till djurlivet i närområdet och att det behövs ytterligare undersökningar angående detta. Det uttrycks även en oro över minskade soltimmar samt insyn. Vederbörande anser att solstudierna i samrådshandlingarna är missvisande. Även en oro över en värdeminskning uttrycks.

U K, Eklångsvägen 21,120 51, Årsta, anser att förslagets hus kommer att skymma de hus som ligger på Eklångsvägen, Kolsnarsvägen, Långhalsvägen och Hjälmarsvägen. Flaggberget riskerar att mista sina soltimmar och då även mister sin funktion som samlingsplats inom föreningen. Antalet parkeringsplatser kommer minska kraftigt. Det liggande förslaget bryter mot de ursprungliga stadsplaneidéerna. Det uttrycks även en oro över hur de befintliga husen samt bergvärmen kommer att påverkas under byggtiden. Sakägaren är kritisk till hur kontakten med bostadsrättsföreningen Stockholmshus 8 under planeringen och anser att ett bättre samarbete är nödvändigt.

K K, Eklångsvägen 9, Årsta, är emot att det byggs på Tvären 1 och tycker att Årstafältet kan inrymma fler lägenheter. Det uttrycks en oro över att Flaggberget förstörs och att förskolan och bergvärmen kommer att påverkas negativt under byggtiden. Anser även att det bilder som presenterades på samrådet är missvisande.

E K R, Långhalsvägen 14, Årsta, ställer sig negativt till förslaget om förtätning i området och anser att dessa kan få plats längs Årstråket. Det uttrycks en oro över ökad insyn samt minskade soltimmar i lägenheterna. Grönområdena som finns kommer att minska och det kommer påverka området negativt. Under byggtid riskerar bergvärmen att komma till skada. 2010 fick föreningen avslag att få lov att glasa in balkongerna och motivationen var då att området skulle bevaras och se tidstypiskt ut. Sakägaren anser att de nya husen varken passar in i storlek eller i utseende. Det uttrycks även en oro över att parkeringsplatserna kommer att minska i området. Även störningar under byggtiden är vederbörande orolig för.

R K, Erstagatan 1c, Stockholm, ställer sig positivt till att det byggs fler bostäder i området men vill dock se att det finns en långsiktig plan och att det kunde förtätas mer på Årstafältet. Det vore även bättre att förtäta på den nuvarande platsen så att det tillsammans med det nuvarande huset bildar ett hörn trots nivåskillnaderna på platsen.

A L, Anthropology and Artistic Research Stockholms Universitet, 106 91 Stockholm, är för den planerade förtätningen och uttrycker

att de kulturhistoriska värdena inte är statiska utan att de måste över tid kunna förändras och utvecklas. Det uttrycks även att det är bättre att behålla Årstaskogen som grönområde än en liten del i ett bostadsområde.

S L, Kolsnarsvägen 19, 3tr, 120 51 Stockholm, uttrycker en oro över att spridningssambanden kommer påverkas negativt av den nya bebyggelsen. Vederbörande tycker att bilderna är missvisande dels vad gäller husens höjd och tillgång till parkeringsplatser. Det uttrycks en oro över att bergvärmen kommer att påverkas negativt vid byggnationen. Vederbörande tycker att området är tidtypiskt och att det bör lämnas orört.

W L, Långhalsvägen 11, 120 50 Stockholm, är emot förslaget att bygga på Tvären 1. Det uttrycks att de planerade bostäderna kan rymmas på Årstafältet istället så att det grönområdet som tas i anspråk kan bevaras.

M L, Eklångsvägen 31, anser att man inte tagit hänsyn till de kulturhistoriska och ursprungliga stadsbyggnadskvalitéerna i området och att förslaget inte passar in i området. Anser att samrådshandlingarna är bristfälliga. En oro uttrycks över att dagisbarnen inte får samma möjlighet att vistas i naturen samt att de boendes gemenskaphetsytor kommer att minska. Djurlivet kommer att påverkas negativt. De nya planerna kommer öka trycket på parkeringsplatser i området. Det uttrycks även en oro över bergvärmen som bostadsrättsföreningen har investerat i. Det kommer bildas ytterligare en bostadsrättsförening mitt i Stockholmshus 8:s område. Vederbörande uttrycker även en oro över sin försämrade bostadssituation som förslaget innebär vad gäller insyn och soltimmar.

Å L gm K R, Eklångsvägen 27, 120 51, Stockholm, uttrycker en oro över minskad utsikt samt insyn i sin lägenhet och anser att husen i förslaget är för höga och ligger för tätt på den befintliga bebyggelsen. Vederbörande anser att naturen i området bör vara intakt och att staden kan hitta en lämpligare placering för den nya bebyggelsen.

P L, Långhalsvägen 24, 120 50 Stockholm, uttrycker en oro över att soltimmarna i lägenheterna kommer att minska. En önskan om att ta redan etablerade ytor i anspråk uttrycks och nämner Vättersvägen som ett exempel. Anser att husen är för höga och inte passar in i stadsbilden. Anser även att underlaget är förskönande.

L L, Långhalsvägen 24, 120 50 Stockholm, uttrycker en oro över att soltimmarna i lägenheterna kommer att minska. Anser att husen är för höga och inte passar in i stadsbilden och vill inte att Årsta ska bli som innerstaden. Anser att processen är för politikerstyrd och att den inte tar hänsyn till den lilla människan. Anser att ett rekreatiomsområde för de boende och daghem förstörs.

C L, anser att förslaget har en negativ påverkan på området och uttrycker en oro över ökade algangrepp på fasaden då soltimmar på fasaderna på de omkringliggande husen minskar. Placeringen av husen är dålig och att utformningen med loftgångshus inte passar in i området samt att de är för höga. Sakägaren anser att samrådsmötet

var dåligt och att det saknas en vindstudie och geologistudier i området. Det uttrycks en oro över hur de befintliga husen samt bergvärmen kommer att påverkas under byggnationen. Det uttrycks också en oro över förlorade parkeringsplatser samt att de finns för få förskol- och skolplatser som kan ta hand om de nya barnen i området.

C L, Eklångsvägen 25, Årsta, är emot förslaget. En oro över ökad insyn uttrycks samt att soltimmar försvinner. Uttrycker att Årstafältet är ett bättre alternativ att bygga på.

J L, Eklångsvägen 33, Årsta, är emot förslaget då boendemiljön försämras och det skapar insyn och otrivsel i vederbörandes lägenhet samt att grönområden försvinner. Höjderna på de nya husen smälter inte in i de ursprungliga stadsplaneidéerna.

H L, Kolsnarsvägen 7, Årsta, är emot förslaget då husen blir för höga och att det blir för tätt samt att de minskar naturmarken i området.

E L, Långhalsvägen 6, Årsta, är emot förslaget som bryter mot de ursprungliga stadsplaneidéerna. Det efterfrågas en helhetssyn på nybebyggelsen i Årsta och även en konsekvensanalys på vilken service som området ytterligare behöver. Loftgångarna som lösning ifrågasätts. Det uttrycks en oro över att Flaggberget kommer i skuggning. Vederbörande vill även poängtera att det saknas formellt stöd i föreningen till Skönhetsrådets remissvar angående att utreda ytterligare platser inom föreningens område, tvärt emot finns det från bostadsrättsföreningens sida ett starkt motstånd mot detta.

H L, Kolsnarsvägen 11, 1 tr, anser att förslaget inte passar in i den befintliga miljön och vill att husen som byggs ska ritas om så att de anpassas till den befintliga miljön.

A L M, Långhalsvägen 15, är emot förslaget och tycker husen är för breda och för höga och ser gärna en lägre bebyggelse som är bättre anpassat till den befintliga miljön på platsen.

G L, Långhalsvägen 22, 120 50, Årsta, ställer sig helt bakom de synpunkter som bostadsrättsföreningen Stockholmhus 8 har lämnat. Vederbörande tycker att det är en stor brist är avsaknaden av ett genomtänkt program med en helhetssyn då förslaget bryter mot de ursprungliga stadsplaneidéerna. Det uttrycks en oro över minskade parkeringsplatser i området samt de sprängningar som behövs göras under byggtiden och dess eventuella påverkan på befintliga hus. Det uttrycks även oro över en ekonomisk värdeminskning av de befintliga husen.

I M, Långhalsvägen 14, 120, 50 Årsta, är emot förslaget uttrycker en oro över ett minskat solinsläpp samt att värdet på lägenheterna kommer att minska.

A M, anser att bebyggelse på platsen förstör kulturmiljön. Den nya byggnationen innebär förlust av parkeringar, mindre sol i lägenheterna och störningar under byggnationen. Vederbörande vill bevara Årsta som det är.

N M gm K R, Långhalsvägen 22, 120 50, Årsta, påpekar att villaägare har rätt att lägga in veto mot vad som kan komma att hända på granntomten och att bostadsrättsinnehavaren inte har

någon sådan laglig rätt även om vederbörande anser att det förstör utsikt, ljus och solinsläpp, minskar växtligheten i området samt minskar det ekonomiska värdet på bostäderna.

M M, anser att den miljöbeskrivningen (naturvärden och ekologiska spridningssamband vid Eknaren 4 och Långhalsen 6) som är gjord inte beskriver vilka djur som bor i området. Förslaget kommer att påverka livskvalitén i området negativt. Det uttrycks en oro över minskat ljusinsläpp till omkringliggande lägenheter. Sakägaren uttrycker även oro över påverkan av sprängningar under byggtiden då vederbörande har sin arbetsplats i hemmet. Utsikten kommer att förändras negativt av den nya bebyggelsen och tycker att avståndet mellan det nya huset på Långhalsvägen och vederbörandes hus är för litet. Även en värdeminskning på fastigheten uttrycks det oro kring. Det föreslås att huset längs Långhalsvägen följer gatulinjen och att det då inte kommer att påverka de befintliga husen vad gäller solinsläpp, utsikt och naturvärden. Då kan de nya husen påverka det befintliga området positivt.

M M, Kolsnarsvägen 5, Årsta anser att förslaget kommer att påverka den befintliga bebyggelsen då husen är för breda, för långa och för höga samt att loftgångshus inte passar in i Årsta. Förslaget kommer även påverka den biologiska mångfalden negativt som finns på platsen idag och det uttrycks en oro över att grundvattennivån kommer att påverkas och då i sin tur påverka träden. Efterfrågar bättre underlag för utredningen av den biologiska mångfalden på plats och hur de kan fortsätta fungera som spridningskorridorer i området. Naturen som finns längs Kolsnarsvägen utgör en spännande miljö för barnen och kommer att ödeläggas med den nya bebyggelsen och att soltimmarna kommer bli färre. Vederbörande anser att den föreslagna grönkompensationen är undermålig.

J M, Eklångsvägen 20, 120 51 Årsta, uttrycker en oro för de kommande sprängningarna under byggtiden och att det även kan vara svårt att bevara grönområdena i området. En oro uttrycks även för att barnen i området kan bli drabbade av dålig miljö och tung trafik under byggtid.

N M och D M, Långhalsvägen 24, lgh 1305, 120 50, Årsta, uttrycker en oro för att naturområdena kommer att påverkas negativt. De kulturhistoriska värdena och de ursprungliga stadsplaneidéerna kommer att påverkas negativt. Det uttrycks en oro över att soltimmar minskar och att insynen ökar. Det blir ökat tryck på parkeringsplatserna i området. Under byggtiden påverkas området av sprängningarna, byggbuller och transporter. Särskilt förskolan kommer att påverkas under dagarna. Närliggande bergvärmehål riskerar att rasa in vid sprängningar.

A M, Eklångsvägen 34, Årsta, är emot förslaget och tycker att det förstör ett kulturarv samt att man minskar grönskan i området för bl.a. förskolebarnen. Vederbörande tycker att husen är för höga och att det dessutom påverkar parkeringsmöjligheterna i området.

H N, Långhalsvägen 14, 120 50, Årsta, är emot förslaget och uttrycker en oro över förslaget då vederbörandes lägenhet kommer

att få minskat solinsläpp. Det uttrycks även en oro över att områdets grönområden försvinner.

G O, Sköntorpsvägen 53, 120 53, Årsta, vill behålla grönområdet mellan Eklångsvägen och Kolsnarsvägen och tycker den nya bebyggelsen bryter helhetsintrycket och anser att radhus skulle fungera bra istället.

K O, Hjälmarvägen 19, 120 53, Årsta, anser att den rådande parkeringsbristen kommer förvärras då parkeringsplatser kommer försvinna. Husens utseende avviker starkt från befintlig bebyggelse. Det uttrycks en oro över husens höjd och att grönområdet går förlorat samt att bergvärmen kan komma att påverkas negativt under byggtiden.

J O, Eklångsvägen 27, 120 51, Årsta, har inga synpunkter i ärendet.

A P, Eklångsvägen 20, Årsta, är emot förslaget och tycker samrådshandlingarna är bristfälliga. Vederbörande är också kritisk till att ta bort den ”gröna lungan” vid Långhalsvägen samt att förstöra Flaggberget.

M P, Eklångsvägen 25, 120 51, Årsta, uttrycker en oro över en värdeminskning av fastigheten på Eklångsvägen 25 samt försämrad utsikt från balkonger och mer insyn. Husen i förslaget är för höga och förstör de ursprungliga stadsbyggnadskvalitéerna. Grillplatsen och naturlivet i området riskerar att försvinna och det uttrycks en oro över det. Naturmiljön riskerar att försämrats av förslaget. Även en oro över hur bergvärme kommer påverkas under byggtiden uttrycks. Oro över värdeminskning av lägenheterna och ökad trafik i området kommer att påverkas under byggtiden uttrycks.

L P, Kolsnarsvägen 21, Årsta, anser att soltimmarna i de befintliga lägenheterna kommer att minska och att insynen kommer att öka. Även att naturlivet kommer att påverkas negativt samt att rastplatser och uteplatser runt bostäderna riskerar att försvinna.

P P, Långhalsvägen 6, Årsta, anser att de två nya husen som föreslås är inträngda mitt i ett befintligt område och kommer i hög utsträckning att påverka de omkringliggande husen och de boende negativt. De föreslagna husen är väsentligt högre och bredare än befintliga hus. En föreslagen hög byggnad vid Kolsnarsvägen skulle även förstöra upplevelsen av den säregna förskolebyggnaden som idag ligger fritt på berget. Förslaget bryter mot de ursprungliga stadsplaneidéerna och bebyggelsemönstren för Årsta där det finns ljus och luft. De planerade husen kommer att förfula området och göra det mindre attraktivt. Nuvarande byggplaner innebär att många av befintliga lägenheter påverkas negativt av sämre ljusinsläpp samt insyn från de nya husen. Under tiden husen byggs kommer boende och förskolan påverkas negativt av sprängningar och tung trafik. Det uttrycks en oro över att de boende kommer att påverkas negativt vid försäljning av lägenheter. Vidare kommer vistelsemiljön för både boende och förskolebarn att begränsas i och med byggnationen på Flaggberget. Byggnationen kommer även att innebära en sämre tillgång till parkeringsplatser. Det finns enligt föreningen stor risk att borrhållen till bergvärmen faller ihop under sprängning. I Skönhetsrådets remissvar väcks de frågan om det inte

finns alternativa platser inom föreningen som det går att bygga på och vederbörande vill pointera att något formellt stöd från föreningen till detta inte finns. Om det trots allt måste byggas bör det tas hänsyn till den befintliga stadsmiljön samt mer service och bättre kollektivtrafik.

E P, vill bevara naturmiljön i området och anser att man kan bygga på Årstafältet eller Liljeholmskajen istället.

M P, Långhalsvägen 6, Årsta, anser att förslaget kommer att påverka området negativt. Förslaget bryter mot de ursprungliga stadsplaneidéerna och gör området mindre attraktivt. De befintliga husen påverkas negativt av minskat ljusinsläpp samt insyn från de nya husen. Det uttrycks en oro över att de boende, befintliga hus och bergvärmen kommer att påverkas negativt under byggtiden. Värden av lägenheterna riskerar att minska vid en försäljning. Parkeringstillgången kommer att försämrast i området. Det finns inte något stöd från bostadsrättsföreningen om att utreda ett alternativ byggnation som skönhetsrådet skriver i sitt remissvar. Det uttrycks en önskan om övergripande helhetssyn för förtätning av Årsta där den befintliga stadsmiljön tas tillvara, Närheten till service och förskolor finns med samt en upprustning av kollektivtrafiken i området.

E P, Långhalsvägen 14, är emot förslaget och anser att en helhetssyn för planeringen saknas samt att det liggande förslaget inte tillför några kvalitéer för området. Samrådshandlingarna är missvisande. De nya byggnaderna inte tar hänsyn till platsens kulturhistoriska värden och är för höga och påverkar naturmiljön samt spridningssambanden negativt. Naturmiljön borde sparas då den hjälper till att filtrera dagvatten. Oro finns för ökad insyn samt förlorade soltimmar. Vederbörande föreslår att lamellhusen anpassas till de befintliga takfotshöjderna i området och att lamellhusen utformas med indrag så att de får smala gavlar. Loftgångarna tas bort så att husen anpassas bättre till den befintliga terrängen och att husen minskas på längden. Sakägaren ser positivt på en alternativstudie med förslag på olika placeringar. Centrumändamålet i bottenvåningen bör ändras om till bostadsändamål. Sakägaren ställer sig bakom bostadsrättsföreningen Stockholmhus 8 yttrande.

K P, Sköntorpsvägen 61, 120 53, Årsta, tycker det är synd att det måste byggas så högt hus vid Flaggberget.

Om det måste byggas tycker vederbörande att det ska byggas 4 våningar vid Flaggberget och 6 våningar på huset vid Långhalsvägen.

K R, Långhalsvägen 22, 120 50, Årsta, är emot förslaget då det kommer ge minskat ljusinsläpp i de befintliga husen. Även de kulturhistoriska värdena anses påverkas negativt. Det uttrycks en oro över att sprängningar vid byggtiden kommer påverka bergvärmen i området.

P R, är emot förslaget då det kommer ge minskat ljusinsläpp i de befintliga husen på Eklångsvägen. Vederbörande är även orolig över att Flaggberget kommer att försämrast.

L-E R, Långhalsvägen 8, Årsta, är emot förslaget då det förstör områdets naturvärden. En oro uttrycks över sprängningar och tungtrafik under byggnationen samt att bergvärmen kan komma att påverkas negativt.

H R, Långhalsvägen 22, 120 50, Årsta, är emot förslaget och anser att placeringen av husen är dålig samt att de nya husen kommer att minska ljusinsläppet i de befintliga husen. Det uttrycks även en oro över ökad insyn.

K R, Långhalsvägen 22, 120 50, Årsta, ställer sig helt bakom det yttrande som bostadsrättsföreningen Stockholmhus 8 har lämnat in. De föreslagna husen passar inte in. De ökar insynen i området samt minskar soltimmarna. Förslaget påverkar naturmiljön (gropen) och Flaggberget på ett negativt sätt.

I R, Långhalsvägen 14, är emot förslaget om förtätning i Årsta och vill bevara gamla Årsta intakt. Det uttrycks att solförhållandena kommer att försämras från vederbörandes lägenhet samt insyn från balkonger och loftgångar kommer att öka. Dessutom riskerar fastigheten en värdeminskning vid en eventuell försäljning. Samrådsmaterialet anses dåligt och att bilder är tagna ur fel vinklar. Det uttrycks även en oro över att grönytor och djurliv kommer påverkas negativt samt att parkeringsplatser kommer att minska samt att föreningen riskerar sin bergvärme under byggtiden.

B S, Långhalsvägen 6, 120 50, Årsta, anser inte att detaljplanen följer översiktsplanens mål. Som en konsekvens av planförslaget hamnar berget i skugga vilket kommer att drabba barnen som leker på berget negativt. Vederbörande anser att förtätningen bara bidrar till att skapa mer bostäder och ingen ny service. Det uttrycks en oro över att parkeringsplatserna kommer att minska i området. Vederbörande anser att den nya bebyggelsen inte samspelar med den befintliga bebyggelsen. Vederbörande uttrycker att förslaget är en kompromiss med vad staden får och vad byggherren kan få för lönsamhet i projektet och skadar stadens anseende som demokratisk aktör.

E S, Eklångsvägen 37, lgh 1202, anser att husen är för höga och för breda och kommer orsaka mindre ljusinsläpp i de befintliga lägenheterna samt ökad insyn. Vederbörande vill att den nya bebyggelsen påminner mer om den befintliga. Det uttrycks även en oro över att parkeringsplatser försvinner samt att Flaggberget minskar. Det finns även en oro över att bergvärmen kan komma till skada under byggnationen. Vederbörande anser även att förslaget kan ge de befintliga husen en värdeminskning.

A S, Långhalsvägen 9 Årsta, är emot förslaget som bryter mot de ursprungliga stadsbyggnadsidéerna och vill att området bevaras som det är och anser att de nya husen kommer att förstöra det värdet som platsen har idag.

I S, Sköntorpsvägen 71, 120 53, Årsta, är emot förslaget och tycker att de nya husen bör vara lägre. Dessutom uttrycks det en oro över att bergvärmen kommer påverkas under byggnationen.

Å S, Kolsnarsvägen 15, Årsta, anser att de nya husen inte tar hänsyn till befintlig bebyggelse särskilt daghemmet på Kolsnarsvägen.

”Skagerhuset” omnämns som ett dåligt exempel. En oro uttryck över att Flaggberget får ändrad funktion och även att bergvärmen som föreningen investerade i tar stryk under byggnationen.

Parkeringsplatserna anses bli för få med den nya bebyggelsen.

Djurlivet kommer att påverkas negativt under byggnationen.

B T, Kolsnarsvägen 21, Årsta, anser att Stockholm växer och det är positivt att det byggs. Byggs det i Årsta bör man bevara dess karaktär. Det uttrycks en oro över att de befintliga husen kommer att drabbas av mörker och insyn. Även en oro över att Flaggberget kommer att mista sin ursprungliga funktion. Förskolor och skolor bör planeras i området samt en ny livsmedelsbutik. Vederbörande ställer sig frågande till varför det inte byggs hyresrätter istället för bostadsrätter. Solstudien anses vara missvisande. En oro över att fastigheternas pris vid en försäljning skulle minska finns.

S W, Kolsnarsvägen 21, Årsta, uttrycker en oro över att utblickar och soltimmar från de befintliga husen försvinner och att parkeringsplatser försvinner.

K W, Långhalsvägen 8, Årsta, är emot all förtätning och exploatering i bostadsrättsföreningen Stockholmshus 8 och dess närområde.

K A W, Långhalsvägen 6, 120 50, Årsta, är emot förslaget och anser att den nya bebyggelsen påverkar och förstör de befintliga kvalitéerna i området och minskar parkeringsplatserna.

Vederbörande vill även se hur förslaget gynnar serviceutbudet och kulturen.

M W, Kolsnarsvägen 23, 120 51, Årsta, vill överklaga på förslaget. Vederbörande anser att det finns risk för en förlust av bergvärmehålet samt att många parkeringsplatser försvinner. Solinstrålning minskar i lägenheterna. Husen är för höga. Det saknas en helhetssyn kring planeringen och samrådshandlingarna är bristfälliga. De kulturhistoriska värdena samt naturmiljön i området kommer att minska. Även en oro framförs över att det befintliga husen kommer att ta stryk under byggnationen.

M W, anser att YIMBYs yttrande är väldigt bra.

E Z, Långhalsvägen 3, 120 50, Årsta, instämmer med synpunkter på föregående sida, bifogat papper.

M Z, Sköntorpsvägen 49, 120 53, Årsta,

Är orolig över att grönytan i området minskas på ett negativt sätt och att den nya bebyggelsen är för hög och ligger för nära de befintliga husen. Det uttrycks även en oro över att lektyorna för daghemmet minskar och att parkeringsplatserna blir för få.

Bergvärmeanläggningen för bostadsrättsföreningen Stockholmshus 8 kan komma att påverkas på ett negativt sätt.

A C Å, Sköntorpsvägen 71, 120 53, Årsta, är emot förslaget då det anses bryter mot de ursprungliga stadsplaneidéerna. De nya husen kommer att minska ljusinsläppet och öka insynen i de befintliga husen. Flaggberget riskerar att förlora sin kvalitet som områdets gemensamhetsyta. Värde av naturmiljön kommer att minska med den nya bebyggelsen. Vederbörande anser att det kan inrymmas ett

ökat antal lägenheter på annan plats och att man på så vis kan spara planområdet i befintligt skick.

I Å, Sköntorpsvägen 71, 120 53, Årsta, se Ann Charlotte Åberg.

J K Å, Sköntorpsvägen 71, 120 53, Årsta, är emot förslaget och uttrycker en oro över att befintlig grönska går förlorad och de befintliga husen får minskade soltimmar.

Sammanfattning boendesynpunkter:

- Intrång i värdefull naturmiljö, påverkar växt och djurliv negativt. Träd måste fällas.
- Parken vid Flaggberget försämras.
- Husen är för stora och dåligt anpassade till omgivande hus avseende höjd och utformning.
- Husen kommer att skugga befintlig bebyggelse.
- Utsikten försämras, nya hus kommer för nära.
- Parkeringsmöjligheterna minskar utmed gatorna.
- Missvisande illustrationer, bristfälligt underlag.
- Risk för att befintlig bergvärmeanläggning skadas av bygget.
- Buller och transportstörningar under byggtiden.
- Marknadsvärdena försämras av projektet.

YIMBY ställer sig mycket positiva till förtätning i Årsta. I denna plan menar de att ambitionen har satts för lågt. Planområdet är väl lämpat att förtäta med kvartersform för att skapa mer av ett sammankopplande och för en besökare lättnavigerat gaturum. Man föreslår att en gata skapas mellan Långhalsvägen och Sköntorpsvägen. Något som förenklar att hitta i området och skapar genare vägar till huvudgator med kollektivtrafik. Nya huskroppar bör bestå av flera olika fastigheter med olika aktörer bakom. Hus av olika typer, både bostadsrätter och hyreslägenheter, stadsradhus, fasader vid gatuplan väl anpassade för verksamheter så som butiker, förskola, caféer eller kontor för småföretagare. Exploateringsgraden behöver vara hög, med många bostäder, för att hålla små centrum likt Årsta torg levande. Något som också talar för att förtäta mycket i Årsta är att det är cykelavstånd till hela Stockholm city från Årsta. Dess närhet måste nyttjas genom att göra så att många kan bo här och cykelpendla till arbeten. Parkeringsbehov i området bör i högsta grad förses genom marknadsmässiga lösningar där bilägare kan hyra in sig i parkeringshus för att förvara sin bil samt lösningar som gör det enkelt att nyttja bil pool istället för att behöva äga en egen bil. Endast rörelsehindrade har stort behov av att kunna parkera direkt i anslutning till sin bostad, så parkeringshus behöver inte ligga inom detta område.

Martin Edfelt
t.f. planchef

Noomi Bjerhagen
stadsplanerare